

Dosarul nr. 2rac-29/21

Prima instanță: (Judecătoria Ialoveni) C. Crețu

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu

Î N C H E I E R E

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Fabrica de Vinuri
”Vinex-Victoria” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Fabrica de Vinuri
”Vinex-Victoria” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni
”Vinuri Ialoveni”, intervenienți accesorii Întreprinderea Mixtă ”Allfriends
Trading” Societate cu Răspundere Limitată, Societății pe Acțiuni ”Banca de
Finanțe și Comerț”, Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea deciziilor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iulie 2020, prin care s-au
admis apelurile declarate de Întreprinderea Mixtă ”Allfriends Trading” Societate
cu Răspundere Limitată și Societatea pe Acțiuni ”Banca de Finanțe și Comerț”, s-a
casat hotărârea Judecătoria Ialoveni din 19 aprilie 2016 și s-a emis o nouă
hotărâre,

c o n s t a ț ă :

La 19 ianuarie 2011, Fabrica de Vinuri ”Vinex-Victoria” SRL a depus cerere
de chemare în judecată împotriva SA ”Vinuri Ialoveni” cu privire la anularea
deciziilor.

În motivarea cererii, reclamantul a invocat că este deținătoare a 33/41% din
capitalul social al SA ”Vinuri Ialoveni”.

A menționat că în temeiul deciziilor Consiliului SA „Vinuri Ialoveni”, s-a
decis contractarea unui credit cu punerea în gaj și ipotecă a bunurilor ce depășesc
valoarea limitei de 25 % stabilită obligatoriu de Statutul SA „Vinuri Ialoveni”.

Astfel, prin decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 19 august 2004, prin
p. III a procesului-verbal nr.5 s-a decis:

- de a interveni către SA „FinComBanc” în vederea obținerii unui credit
bancar în sumă de 3 000 000 lei pe un termen de 21 de luni pentru petrecerea

sezonului prelucrare anul 2004, achiziția strugurilor, alcoolului etilic, materialelor auxiliare și completare;

- drept asigurare a creditului bancar în sumă de 3 000 000 lei, a se pune în gaj imobilul secției îmbuteliere în sumă de 3 900 000 lei;

- de a investi directorul general Loghin Ion cu dreptul a semna contractul de credit, contractul de gaj și alte documente necesare întru verificarea creditului.

De asemenea, a specificat că în temeiul p. II al deciziei Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 27 mai 2005, s-a decis:

- de a interveni către SA „FinComBanc” în vederea obținerii unui credit bancar în sumă de 3 000 000 lei pe un termen de 24 de luni în scopul îndeplinirii programului de producere la întreprindere;

- drept asigurare a creditului bancar în sumă de 3 000 000 lei a se propune ca garanție ”vin Ialoveni” tare calitate superioară ”Heres”, anul roadei 1989-1990, în cantitate de 62 500 dal, în valoare de 5 000 000 lei și la adresarea Băncii de răspândit acțiunea contractului de gaj nr. 4071 din 13 septembrie 2004, obiectul căruia îl constituie imobilul societății, situat în or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun 4, cu suprafața totală de 3694,9 m.p., la preț de 3 800 000 lei, gajat Băncii întru asigurarea restituirii creditului conform contractului de credit nr. T(k)337 din 13 septembrie 2004;

- de a împuternici directorul general Loghin Ion și contabilul șef Eftodii Nina de a semna contractul de credit, contractul de gaj și alte documente necesare întru valorificarea creditului.

La fel, a menționat că prin decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 16 august 2005, prin p. II a procesului-verbal nr.5 s-a decis:

- de a interveni către SA „FinComBanc” în vederea obținerii unui credit bancar în sumă de 5 000 000 lei pe un termen de 30 de luni pentru completarea mijloacelor circulante;

- drept asigurare a creditului bancar în sumă de 5 000 000 lei a se pune în gaj repetat producție vinicolă Ialoveni tare de calitate superioară în cantitate de 86 500 dal la preț de 80 lei /dal și extinderea garanției sub formă de imobil conform contractului de gaj nr. T(k)337 din 13 septembrie 2004;

- de a investi directorul general Loghin Ion și contabilul șef Eftodii Nina de a semna contractul de credit, contractul de gaj și alte documente necesare întru valorificarea creditului.

Ulterior, prin decizia Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 07 noiembrie 2011, prin p. II al procesului-verbal nr. 5 s-a decis:

- se acceptă contractarea creditului bancar în sumă de 1 700 000 lei, cu rata dobânzii de 20 %, pe un termen de 24 luni;

- de a interveni către SA „FinComBanc” în vederea obținerii unui credit bancar în sumă de 1 700 000 lei pentru completarea fondurilor circulante, în scopul asigurării activității de producere la întreprindere;

- drept asigurare a creditului bancar în sumă de 1 700 000 lei, se oferă ca gaj ulterior activele gajate anterior (Ialoveni tare calitate superioară în cantitate de 86 500 dal), în conformitate cu contractul de gaj T(K-381) din 05 septembrie 2005;

de împuternicit directorul general Loghin Ion și contabilul șef Eftodii Nina de a semna contractul de credit, contractul de gaj și alte documente necesare întru valorificarea creditului.

În opinia reclamantului, deciziile Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” sunt ilegale și lovite de nulitate din următoarele considerente.

Articolul 7.2 din Statutul societății prevede că în calitate de atribuție exclusivă, Adunarea generală a acționarilor hotărăște cu privire la încheierea tranzacțiilor cu bunurile ce constituie peste 25% din valoarea activelor, iar conform bilanțului din 30 iunie 2004, valoarea activelor nete ale societății a constituit suma de 17 051,007 lei.

Deci, contractarea creditului în sumă de 3 000 lei și punerea în gaj a imobilului secției de îmbuteliere în sumă de 3 900 000 lei (menționate în procesul-verbal nr. 5 din 19 august 2004) constituie 40,47 % din valoarea activelor.

Conform bilanțului din 31 decembrie 2004, valoarea activelor nete ale societății a constituit suma de 17 135,269 lei, iar contractarea creditului în mărime de 3 000 000 lei și punerea în gaj a cantității de 62 500 dal vin Ialoveni calitate superioară ”Heres” în valoare de 5 000 000 lei și imobilul secției de îmbuteliere în valoare de 3 800 000 lei (specificate în procesul-verbal nr. 2 din 27 mai 2005) constituie 68,86 % din valoarea activelor.

Conform bilanțului din 30 iunie 2005, valoarea activelor nete ale societății a constituit suma de 17 339,48 lei, iar contractarea creditului în mărime de 5 000 000 lei și punerea în gaj a 86 500 dal producție vinicolă Ialoveni tare calitate superioară la preț de 80 lei/dal (6 920 000 lei) și extinderea garanției sub formă de imobil (3 800 000 lei), specificate în procesul-verbal nr. 5 din 16 august 2005), constituie 90,66 % din valoarea activelor.

Conform bilanțului din 31 decembrie 2006, valoarea activelor nete a societății a constituit suma de 13 449,302 lei, iar contractarea creditului în mărime de 1 700 000 lei și depunerea în gaj ulterior a activelor gajate a 86 500 dal producție vinicolă Ialoveni tare calitate superioară la preț de 80 lei/dal (6 920 000 lei, specificate în procesul-verbal nr. 5 din 07 noiembrie 2007) constituie 64,09 % din valoarea activelor.

Deci, a reiterat că deciziile menționate au fost adoptate în contradicție cu prevederile statutare, cu preluarea competenței exclusive a Adunării generale a acționarilor, în lipsa împuternicirilor respective.

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 22 iunie 2011, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Ministerul Agriculturii și BC „Banca de Finanțe și Comerț” SA (f.d. 24 Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 17 noiembrie 2011, cauza a fost transmisă după competență la Judecătoria Ialoveni (f.d. 64 Vol. I).

La 18 februarie 2015, Fabrica de Vinuri ”Vinex-Victoria” SRL a depus cerere de modificare a pretențiilor (f.d. 15-17 Vol. III).

În motivarea cererii de modificare a pretențiilor, a menționat că potrivit pct. 7.2 lit. f) din Statutul societății (în vigoare la data semnării actelor juridice contestate), Adunarea Generală a acționarilor are competență exclusivă la

adoptarea hotărârii cu privire la încheierea tranzacțiilor cu bunurile ce constituie peste 25 % din valoarea activelor, astfel Consiliul societății a încălcat prevederile legale și statutare la adoptarea deciziilor cu privire la contractarea creditelor.

Prin urmare, deciziile Consiliului societății au fost adoptate cu încălcarea gravă a normelor imperative ale legii și prin urmare sunt lovite de nulitate absolută.

Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL a solicitat:

- declararea nulității absolute a deciziei Consiliului societății SA „Vinuri Ialoveni” din 19 august 2004, specificată în pct.3 a procesului-verbal nr.5;

- declararea nulității absolute a deciziei Consiliului societății SA „Vinuri Ialoveni” din 27 mai 2005, specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.2;

- declararea nulității absolute a deciziei Consiliului societății din 16 august 2005, specificată în pct. 2 a procesului-verbal nr.5;

- declararea nulității absolute a deciziei Consiliului societății 07 noiembrie 2007 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.5.

La 19 aprilie 2016, SA „Vinuri Ialoveni” a depus cerere privind recunoașterea acțiunii înaintată de către Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL, în care a invocat că prin recunoașterea acțiunii nu se încalcă drepturile societății, dar sunt restabilite drepturile încălcate anterior de către administrația întreprinderii și Consiliului societății, în rezultatul cărora fabrica a fost împovărată cu nenumărate credite, acordate în baza unor decizii aprobate cu depășirea atribuțiilor de serviciu (f.d. 2-3 Vol. IV).

Prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 19 aprilie 2016, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL (f.d. 14, 19-22 Vol. IV).

S-a declarat nulă decizia Consiliului societății SA „Vinuri Ialoveni” din 19 august 2004, specificată în pct.3 a procesului-verbal nr.5.

S-a declarat nulă decizia Consiliului societății SA „Vinuri Ialoveni” din 27 mai 2005, specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.2.

S-a declarat nulă decizia Consiliului societății din 16 august 2005, specificată în pct. 2 a procesului-verbal nr.5.

S-a declarat nulă decizia Consiliului societății 07 noiembrie 2007 specificată în pct.2 a procesului-verbal nr.5.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iulie 2020, s-au admis apelurile declarate de ÎM "Allfriends Trading" SRL și SA "Banca de Finanțe și Comerț", s-a casat hotărârea Judecătorei Ialoveni din 19 aprilie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL (f.d. 181-217 Vol. VIII).

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că SA "Vinuri Ialoveni" este o societate pe acțiuni, în care acționarul majoritar este Statul Republica Moldova, ce deține 60,4% din acțiuni, genul principal de activitate al căreia este prelucrarea, păstrarea și realizarea producției vinicole și agricole.

La rîndul său, Fabrica de Vinuri „Vinex-Victoria” SRL este acționar al SA ”Vinuri Ialoveni” și deținea, la ziua adresării în judecată, pachetul de acțiuni în mărime de 33,4131 % din acțiunile pîrîtei.

De asemenea, instanța de apel a constatat că pe parcursul examinării cauzei, atât Fabrica de Vinuri „Vinex-Victoria” SRL, cât și SA „Vinuri Ialoveni”, nu au prezentat probe din care să rezulte că deciziile contestate au vizat 25% din toate activele societății și nu doar din activele nete, or, Consiliul societății a reprezentat interesele acționarilor în perioada dintre adunările generale și, în limitele atribuțiilor sale, a exercitat conducerea generală și controlul asupra activității societății.

Astfel, instanța de apel a reținut că, în speță, Consiliul SA „Vinuri Ialoveni”, adoptând deciziile contestate, a fost preocupat exclusiv de activitatea normală și de profil a SA „Vinuri Ialoveni”, care viza: „... pronosticul activității întreprinderii pentru fiecare perioadă de referință, și în special necesitatea obținerii unor credite bancare pentru petrecerea sezonului de prelucrare, asigurarea cu materie primă, achiziția strugurilor, alcoolului etilic, materialelor auxiliare și completare, completarea mijloacelor circulante, prelucrarea strugurilor, și în scopul asigurării activității de producere la întreprindere...”.

Mai mult ca atât, deciziile Consiliului SA „Vinuri Ialoveni” din 19 august 2004, 27 mai 2005, 16 august 2005 și 07 noiembrie 2005, au fost votate unanim de toți membrii consiliului și prin urmare toate deciziile contestate se încadrează, fără rezerve, în rîndul tranzacțiilor societății adoptate în procesul activității economice curente prevăzute în Statutul societății.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că Consiliul SA „Vinuri Ialoveni” a adoptat deciziile contestate în strictă concordanță cu prevederile art. 82 alin. (2) din Legea privind societățile pe acțiuni și, prin urmare, nu există temei legal pentru a atrage nulitatea acestor acte juridice unilaterale, în baza cărora SA „Vinuri Ialoveni” a beneficiat de credite acordate de către SA „Banca de Finanțe și Comerț”, pe care nu a fost în posibilitate să le ramburseze, fapt care a condus la insolvabilitatea societății, iar în procesul de insolvabilitate au fost validate creanțele creditorului-gajist, rezultate din neonorarea obligațiilor asumate din contractele de credit.

La 13 noiembrie 2020, Fabrica de Vinuri ”Vinex-Victoria” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Fabrica de Vinuri ”Vinex-Victoria” SRL, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Astfel a menționat că cererea de apel nemotivată semnată de Turțîn Oleg în interesele SA ”Banca de Finanțe și Comerț”, urma să fie restituită, deoarece a fost semnată și depusă de o persoană care nu era în drept să declare apel, or, nu a fost anexată nici o procură valabilă prin care acesta a fost împuternicit de a contesta hotărârea judecătorească, deoarece procura eliberată pe numele acestuia a expirat la 19 august 2014.

De asemenea, a specificat că SA "Banca de Finanțe și Comerț" a depus cerere de apel cu depășirea termenului prevăzut de 30 de zile, după 5 luni de la pronunțarea dispozitivului hotărârii și nu a prezentat instanței de apel dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului.

Cu referire la apelul declarat de ÎM "Allfriends Trading" SRL, recurentul a reiterat că pe versoul mandatului avocațial eliberat de avocatul Crețu Ion, nu sunt specificate drepturile prevăzute de art. 81 din Codul de procedură civilă sub sancțiunea nulității, nefiind indicat expres dreptul de a contesta hotărârea judecătorească.

Deci, în opinia recurentului, instanța de apel urma să restituie apelurile depuse de SA "Banca de Finanțe și Comerț" și ÎM "Allfriends Trading" SRL.

La fel, a invocat că instanța de apel eronat a concluzionat că activitatea economică a întreprinderii este una curentă și creditarea a fost efectuată pentru lucruri neesențiale la moment (vânzare-cumpărare).

Prin urmare, a relatat că Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL nu a participat la luarea deciziilor Consiliului Societății în perioada anilor 2004-2005, când a fost gajat în mod fraudulos patrimoniul societății.

La 20 noiembrie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, însă date referitor la recepționarea de către intimat a cererii de recurs, la materialele cauzei lipsesc.

La 22 decembrie 2020, SA "Banca de Finanțe și Comerț" a depus referință la recursul declarat de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

La 04 ianuarie 2021, SA "Vinuri-Ialoveni" a depus referință la recursul declarat de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL, prin care a solicitat să fie admis.

La 03 ianuarie 2021, ÎM "Allfriends Trading" SRL, prin intermediul avocatului Sîrbu Ion, a depus referință la recursul declarat de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil, ori după caz să fie respins cu menținerea deciziei instanței de apel.

La 05 februarie 2021, Agenția proprietății Publice a depus referință la recursul declarat de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL, prin care a solicitat să fie admis, cu casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 30 iulie 2020, iar la 16 septembrie 2020, instanța de apel a expediat părților copia deciziei motivate (f.d. 220-221 Vol. VIII).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 13 noiembrie 2020, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Fabrica de Vinuri "Vinex-Victoria" Societate cu Răspundere Limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh